3. 10. 2006

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Vykonatelnost soudního smíru

Jak plyne z ustanovení § 99 občanského soudního řádu (zákon č. 99/1963 Sb.), mohou účastníci skončit řízení soudním smírem. Smírem se proto rozumí dohoda, kterou mezi sebou uzavřou účastníci řízení a jejímž cílem je úprava jejich vzájemných práv a povinností.

Soudním mírem se účastníky uzavřená dohoda stává v případě, jestliže ji soud schválí. O schválení smíru rozhoduje soud usnesením. Schválený smír má účinky pravomocného rozsudku, z čehož mimo jiné plyne, že v souladu s výše uvedeným nalézací řízení soudním smírem končí.

O tom, kdy se soudní smír (který má sice účinky pravomocného rozsudku, ale soud o něm rozhoduje formou usnesení) stane vykonatelným po stránce formální, pojednává ustanovení § 171 občanského soudního řádu („o.s.ř.“).

Vzhledem k tomu, že soudním smírem bude zpravidla uložena povinnost k plnění (např. povinnost zaplatit nějakou finanční částku), bude následující pojednání vycházet právě z tohoto předpokladu.

Podle ustanovení § 171 o. s. ř. odstavce 1/ počíná běžet lhůta k plnění od doručení usnesení. Uplynutím lhůty k plnění je usnesení vykonatelné.

Z uvedeného vyplývá, že procesněprávním předpokladem vykonatelnosti soudního smíru je uplynutí lhůty k plnění obsažené ve výroku usnesení o schválení smíru. Lhůtou k plnění je třeba v tomto případě rozumět časový úsek, který je určen ke splnění povinnosti založené soudním smírem. Je proto nutné odlišit lhůtu k plnění od doby plnění jakožto hmotněprávního institutu zakládajícího splatnost závazku.

Vraťme se ale zpět k výkladu ustanovení § 171 o. s. ř. odstavce 1/ popisujícího v našem případě okamžik vykonatelnosti soudního smíru jakožto usnesení ukládajícího povinnost k plnění. Z dikce tohoto ustanovení se podává, že usnesení ukládající povinnost k plnění se stává vykonatelným uplynutím lhůty k plnění, která počíná běžet od jeho doručení tomu, kdo má povinnost plnit.

Lhůta k plnění tak zásadně běží (až výjimky uvedené v následujícím odstavci) od doručení soudního smíru účastníkovi, který se smírem k plnění zavázal. Není proto podstatné, zda byl soudní smír doručen i druhému účastníkovi řízení, resp. kdy nabyl právní moci. Jen pro doplnění - usnesení o schválení smíru nabývá právní moci doručením stejnopisu jeho písemného vyhotovení poslednímu z účastníků v případě, že jej již nelze napadnout odvoláním. Aby tedy nabyl soudní smír (usnesení o schválení smíru) právní moci, musí být doručen všem účastníkům řízení; aby se stal vykonatelným, stačí, aby byl doručen pouze tomu z účastníků řízení, který se zavázal plnění poskytnout.

Výše zmíněnými výjimkami, které mají za následek odklad počátku běhu lhůty k plnění, jsou buď

- rozhodnutí soudu v souladu s ustanovením § 171 odst. 3 o.s.ř. o tom, že lhůta k plnění počíná běžet až od právní moci usnesení o schválení smíru (soud tak musí uvést výslovně ve výroku usnesení o schválení smíru), popřípadě

- ujednání účastníků řízení v rámci dohody o smíru o tom, že lhůta k plnění běží až od právní moci usnesení, kterým soud smír schválí.

Z dosud uvedeného proto plyne následující závěr – není-li dána některá z výjimek uvedených v předchozím odstavci, stává se soudní smír (tj. usnesení o schválení smíru) vykonatelný uplynutím lhůty k plnění. Ta počíná běžet od doručení tomu z účastníků, který se smírem k plnění zavázal. Vykonatelnost soudního smíru proto není obecně vázána na právní moc usnesení, kterým soud o schválení smíru rozhodl.

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- Lze sjednat kupní smlouvu s „utajenou“ kupní cenou?
- Novela stavebního zákona: přehled změn a dopadů do praxe po dokončení legislativního procesu
- Energetická náročnost budovy jako cenotvorný faktor
- Přechodná ustanovení novely stavebního zákona – co s vydaným závazným stanoviskem a JES?
- Koncentrace řízení v aktuální judikatuře Nejvyššího soudu
- Aktuální závěry ÚS a ESLP k právům biologického otce (První část – judikatura Ústavního soudu ČR)
- Podílové spoluvlastnictví manželů po rozsudku SDEU ve věci C-300/25 Duftošek
- Předkupní právo jako možná past
- Sleva z kupní ceny vadné nemovitosti podle aktuální judikatury Nejvyššího soudu
- Povinnosti transparentnosti podle AI Actu
- Když rodič nepředá dítě - náhradní péče a úhrada nákladů podle novely rodinného práva